

PŘEDMLUVA

Od 23. do 26. října 1997 organizovaly oddělení nizozemštiny katedry germanistiky a nordistiky FF MU v Brně a sekce nederlandistiky katedry germanistiky a nederlandistiky FF UP v Olomouci společný kongres nazvaný *Padesát let nederlandistiky na Moravě v tisíciletých vztazích mezi Moravou a Nizozemím*. První dva dny byly věnovány zejména přednáškám a konaly se v Brně, další dva dny proběhly v Olomouci a okolí. Kongres byl uspořádán jednak ku příležitosti padesátileté existence nizozemštiny v Brně, jednak proto, že v r. 1947, tedy rovněž před padesáti lety, byly zahájeny první přednášky nizozemštiny v Olomouci. Důvodem bylo také slavnostní zahájení dvou nových studijních oborů: pětiletého magisterského studia nederlandistiky v Olomouci a tříletého bakalářského studia nederlandistiky v Brně. Záštitu nad kongresem převzali velvyslanci Bernard Pierre (Belgie), Peter Koch (Nizozemí) a Thomas Langley (JAR) spolu se zástupcem Vlámského společenství Lucem Truyensem.

Brněnská část kongresu se konala v historickém sále Dietrichštejnského paláce. Po oficiálním zahájení Eduardem Schmidtem, rektorem Masarykovy univerzity, a Ivanem Seidlem, proděkanem FF MU v Brně, přednášela Greetje van den Berghová, hlavní tajemnice Nizozemské jazykové unie, o budoucích plánech tohoto nizozemsko-vlámského ministerského orgánu ve věcech podpory kultury a výuky nizozemštiny ve střední Evropě. Poté seznámil Herbert van Uffelen (Vídeň) posluchače se svými zkušenostmi a navrhl několik možností na realizaci těchto plánů v budoucnu. První den dále přednášeli Leopold Declodet (Brno/Vídeň), Wilken Engelbrecht (Olomouc) a Hans Renner (Groningen). Večer se ve filmovém sálu Filozofické fakulty MU promítal film *Mevrouw Bentinck (Paní Bentincková)* natočený podle stejnojmenné knihy nizozemské spisovatelky Helly Haasseové za přítomnosti autorky a jejího manžela. Film, který byl z části natočen Čechách, krátce uvedla Regine van Groningenová (Groningen, dříve Brno).

V pátek 24. října přednášeli Kees Mercks (Amsterdam), Edna Deudneyová (Olomouc), Durk Gorter (Leeuwarden a Amsterdam), Paul Peucker (Ochranov) a Jos Vercruyse (Řím). Večerní program, který se konal pod záštitou J. E. Petra

Kocha, byl i tentokrát ve znamení H. Haasseové. Poté co Leopold Decloedt krátce představil dílo H. Haasseové, přednesla autorka v Rytířském sále brněnské Nové radnice velkému počtu posluchačů několik úryvků ze svých románů. Překlad, který zhotovili brněnští studenti, přečetla Kateřina Lepková, jež pracuje na překladu románů H. Haasseové *Oeroeg* a *Transit*. Následovala velkolepá večere za tónů tradiční moravské hudby na hradě Špilberk, kterou nabídl hostům nizozemský velvyslanec.

V sobotu 25. října uvítali Libuše Hornová, prorektorka Univerzity Palackého, a Vladimír Řehan, děkan Filozofické fakulty UP, účastníky v aule FF UP v Olomouci. Po slavnostní promoci prvních třech bakalářek nizozemštiny – Magdalény Chládkové, Sylvy Hulové a Evy Toufarové – předala paní prorektorka brněnské lektorce Ems Máčelové-Van den Broecke pamětní medaili Univerzity Palackého za její zásluhy o první velký česko-nizozemský slovník a vývoj pedagogického materiálu nederlandistiky v Brně. Vedoucí nederlandistiky z Hasseltu Jos Wilmots dostal rovněž medaili za zásluhy o podporu nederlandistiky ve střední Evropě, a to zejména v České republice. Slavnost byla ukončena předáním Ceny Visser-Neerlandia pro jednotlivce za rozvoj kultury Wilkenovi Engelbrechtovi Stefanem Kiedroňem (Vratislav) jménem Společnosti pro nizozemskou kulturu.

Odpolední program začal přijetím účastníků v zasedacím sále olomoucké radnice primátorem dr. Ivanem Kosatíkem. Večer se konal pod záštitou zástupce Vlámského společenství Luce Truyense a belgického velvyslance Bernarda Pierra. Večeři v kroměřížském hotelu Oskol sponzorovalo Vlámské společenství. Koncert s moravskou, vlámskou a frískou hudbou v provedení komorního orchestru FF UP pod vedením Rudolfa Uvíry v Sněmovním sále arcibiskupského zámku a následnou recepci v Manském sále sponzorovaly belgická banka Kredietbank a Banka Haná.

V neděli 26. října sloužil Jos Vercruyse SJ mši svatou v olomouckém univerzitním kostele P. Marie Sněžné. Bylo to pravděpodobně poprvé, co se zde sloužila mše v nizozemštině. Kongres byl oficiálně ukončen v slavnostním sále Klášterního Hradiska. Po krátkém úvodu vedoucího olomoucké germanistiky Ludvíka Václavka uvedl jihoafrický velvyslanec Thomas Langley čestného hosta kongresu Matthewse Phosu, premiéra jihoafrického státu Mpumalangy, který četl ze svých afrických básní. Poté přednášel Niels Bokhove (Utrecht) o prvním olomouckém lektorovi nizozemštiny Aimé van Santenovi a upozornil na jeho tehdy velmi moderní interpretaci díla Franze Kafky. Posledním bodem programu bylo vystoupení jihoafrické herečky a spisovatelky Rezy De Wetové, která po krátkém úvodu Hennie van Collera (Bloemfontein) přednesla úryvek ze své hry *Tři sestry II*. Text v češtině krátce shrnula Magdaléna Chládková na základě překladu olomoucké studentky Sylvy Hulové. Hra bude mít českou premiéru v průběhu r. 1998. Oběd, který nabídl jihoafrický velvyslanec ve vojenském klubu Viola, ukončil poté kongres definitivně.

Bez finanční pomoci různých sponzorů by se kongres nikdy nekonal. Proto chceme na tomto místě poděkovat sponzorům za někdy velmi velkolepou

podporu této události, která seznámila širší veřejnost s nederlandistikou. Kongres sponzorovaly zejména: Nizozemská jazyková unie (De Nederlandse Taalunie), Nadace prince Bernharda Oranžského (Prins Bernhardfonds), nizozemské velvyslanectví v Praze, vlámské zastupitelství ve Vídni, jihoafrické velvyslanectví v Praze, Úřad města Olomouce, Banka Haná (Brno), belgická banka Kredietbank (Praha) a Jihoafrická letecká společnost (Suid-Afrikaanse Lugdiens).

Zároveň chceme poděkovat různým organizacím za zapůjčení historických místností: ředitelství Moravského muzea v Brně, Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, Úřadu města Brna, Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, ředitelství Arcibiskupského zámku v Kroměříži, tovaryšstvu Ježíšovu v Olomouci a veliteli Vojenské nemocnice v Olomouci. Náš dík patří i mnohým studentům nizozemštiny brněnské a olomoucké univerzity, kteří pod vedením Kateřiny Lepkové (MU Brno), Alexandry Andreasové (MU Brno) a Magdalény Chládkové (UP Olomouc) pomohli při přípravě kongresu i během jeho konání. V neposlední řadě děkujeme i Masarykově univerzitě v Brně, která se postarala o vydání tohoto sborníku, a Kateřině Málkové za provedení jazykových korektur.

Brno a Olomouc, květen 1998

Leopold Declodt
Wilken Engelbrecht

Překlad: Wilken Engelbrecht (UP Olomouc)

